

'Schrap locaties van deze turbines'

Mega-windmolens gevaar voor werelderfgoed Kinderdijk

DE BEROEMDE MOLENS VAN KINDERDIJK DREIGEN DOOR DE BOUW VAN MODERNE VARIANTEN HUN STATUS ALS WERELDERFGOED TE VERLIEZEN. FOTO JEFFREY GROENEWEG/QPHOTO

De negentien beroemde molens van Kinderdijk dreigen hun status van Werelderfgoed te verliezen als in de nabijheid megawindturbines komen. Dat zegt de directeur van de stichting Werelderfgoed Kinderdijk, Peter-Jan van Steenbergen. De gemeente Molenlanden bevestigt dat de erfgoedstatus een probleem kan zijn.

Voor de bouw van megawindturbines zijn locaties in beeld op 6 tot 12 kilometer van Kinderdijk. Die molens kunnen 285 meter hoog worden en zullen de zichtlijnen van en naar de historische molens 'zo ernstig aantasten dat de Unesco de Werelderfgoedstatus in zal trekken', zegt directeur Peter-Jan Steenbergen van de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk. „Zulke enorme dingen zet je ook niet bij de Mont Saint-Michel of de Chinese Muur.”

Hij heeft geen idee of er toeristen wegblijven als die zich in allerlei bochten moeten wringen om alleen de 18de-eeuwse molens in beeld te krijgen. „Maar daar gaat het niet om. Het gaat er om dat je het unieke karakter van Kinderdijk aantast.”

In ieder geval zullen de bouwers van windturbines gedegen onderzoek moeten doen naar de impact van hun plannen op het Werelderfgoed en dat moeten overleggen aan de Unesco, de VN-organisatie die wereldwijd het erfgoed bewaakt. Voor Steenbergen staat als een paal boven water dat de uitkomst van dat onderzoek nooit positief kan zijn. In 2014 was zo'n onderzoek de nekslag voor windturbines aan de zuidkant van Alblasserdam.

Die turbines zouden een fractie dichterbij de Kinderdijk-molens komen te staan, maar ook 'slechts' 155 meter hoog worden, veel lager dan de molens waarover nu gesproken wordt. „In plaats van een duur onderzoek te doen, kun je deze locaties ook gelijk schrappen.”

Zo ver zijn de gemeenten Molenlanden en Gorinchem echter nog niet, hoewel zij bevestigen dat de erfgoedstatus een probleem kan zijn. Michel Simons, projectleider windverkenning Alblasserwaard, meldt dat gekeken wordt of zo'n impactonderzoek inderdaad nodig is. „Hierover zijn al verkennende gesprekken met de Rijksdienst Cultureel Erfgoed gevoerd.”

Groene Hart

Volgens Simon is het de bedoeling van de gemeenten om het nationaal erfgoed, waartoe behalve Kinderdijk ook de vestingstadjes Nieuwpoort en Gorinchem en het beschermd dorpsgezicht van Noordeloos behoren, zo min mogelijk aan te tasten. Verder moet de beleving van het landschap van het Groene Hart zo veel mogelijk behouden blijven.

De gemeenten Molenlanden en Gorinchem willen bijna de helft van hun energiebehoefte dekken met windenergie. Dat hebben ze aan het Rijk en de provincie beloofd. Daarvoor zijn zes tot tien windturbines nodig, waarvoor gekeken wordt naar mogelijkheden in Gorinchem-Noord en vijf plekken in Molenlanden. Drie daarvan liggen in het westen van de uitgestrekte gemeente Molenlanden, aan de noordkant van Wijngaarden en op hooguit 6 tot 12 kilometer van Kinderdijk.

Dat die nieuwe turbines tot 285 meter hoog kunnen worden, hebben Sandria de Wild en Norbert Zaalberg van de Klankbordgroep Wijngaarden achterhaald. De klankbordgroep, een soort dorpsraad, heeft zich tegen de komst van de megawindmolens gekeerd. Tot nu toe is weliswaar steeds gesproken over windturbines van 240 meter, maar een woordvoerster van de beide gemeenten Gorinchem en Molenlanden bevestigt dat dat inderdaad alleen maar een referentiemodel was.